

V.O.B.o.W

België-Belgique
P.B.
8800 Roeselare 1
BC 6675

WEST-VLAAMSE ARCHEOKRANT & ARCHEOLOGICA

**Driemaandelijks tijdschrift, jaargang 17 afgiftekantoor Roeselare
Uitgever: V.O.B.o.W. vzw en W.A.R
Ondernemingsnummer: 414135857
Maatschappelijke zetel: Bergeikenstraat 48, 8800 Roeselare
Verantwoordelijke Uitgever en verzending: Jozef Goderis
Bergeikenstraat 48, 8800 Roeselare, Rumbke 051/22.27.20**

**nr 64 november 2009
Jaarboek V.O.B.o.W. 2007**

Colofon: West-Vlaamse Archeokrant nr 64 november 2009 en West-Vlaamse Archaeologica jaarboek 2007

<p>Redactieadres: Jozef Goderis, Bergeikenstraat 48, 8800 Roeselare-Rumbeke 051/22.27.20</p> <p>Werken mee aan dit nummer: Michaël Delange, Hendrik Demiddele, Jozef Eloy, Jozef Goderis, Geert Hoornaert en Prof. em. A. Van Doorselaer.</p> <p>Vormgeving en foto's: Hendrik Demiddele en Jozef Goderis</p> <p>VOBoW-lidmaatschap 2010: wordt betaald op rek.466-9167991-47 van VOBoW-vzw Vaste leden betalen €26. Gewone leden €21 De vier Archeokranten van 2010 zijn ook voor niet- leden beschikbaar voor €11. Zij verschijnen in februari, mei, augustus en november.</p> <p>Inleveringsdatum kopij: vóór 15 januari en 15 april 2010</p>	<p>West-Vlaamse Archaeologica, lidkaart en de vier West-Vlaamse Archeokranten worden automatisch verstuurd naar de leden in orde met de lidmaatschapsbijdrage 2010.</p> <p>Verzendingsdienst West-Vlaamse Archeokrant Jozef Goderis, Bergeikenstraat 48, 8800 Roeselare. 051/22.27.20 jozef.goderis@skynet.be</p> <p>Copyright 2010, West-Vlaamse Archeokrant en W.A.:</p> <p>Overname is toegelaten mits verwijzing naar onze uitgaven. Elke auteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn bijdrage. Voor gehele of gedeelte- lijke overname is voorafgaande toestemming van de auteur vereist.</p> <p>Copyright 2010: J.Goderis en J.Vanackere</p> <p>V.O.B.o.W. is aangesloten bij de Vlaamse Contactcommissie Monumentenzorg V.C.M. nu Forum voor Erfgoedverenigingen. vzw.</p>
---	---

INHOUDSTAFEL Wak 64 en West-Vlaamse Archaeologica 2007

Colofon – In dit nummer	p. 2
Woord vooraf	p. 3
Historische situering van 't Goet te Vrouwenhove door Geert Hoornaert	p. 5
't Goet te Vrouwenhove: Historisch overzicht door Roland Swaenepoel & Jozef Goderis	p. 7
Vooronderzoek in 2002 door Roland Swaenepoel	p. 9
Beschrijving van de onderdelen van de aangetroffen funderingen van zuid naar noord door Jozef Goderis	p. 13
Baksteenformaten in elk van de funderingscompartimenten	p. 27
Archeo-ecologisch rapport door Hendrik Demiddele	p. 28
Metaalvondsten: schelling, rekenpenning, metaalplaatje Sabbe, munitie W.O.I	p. 70
Aardewerk: 1. grijs 2. rood 3. witbakkend	p. 74
4. met tinglazuur (majolica) 5. steengoed 6. oliekruid	
7. fragmenten van pijpen als rokersattributen 8. faience	
Belang en besluiten van het archeologisch onderzoek	p. 87
Bibliografie bij het archeologisch onderzoek	p. 89
Dank aan	p. 93
Sponsors	p. 94
foto op de kافت: luchtfoto middendeel opgraving 2006-2007	
Prins Albertstraat Roeselare	

GEVONDEN AARDEWERK op de site PRINS ALBERTSTRAAT TE ROESELARE door Jozef Goderis

Tussen 1500 en 1900 verschilden de maaltijden danig van deze die we op heden kennen. Wat men zoal verorberde op de site Vrouwenhove en later op Sabbe's Hof wordt door Hendrik Demiddele uiteen gezet uitgaande van de gevonden plantaardige en dierlijke resten.

Spijzen en dranken kwamen op tafel in vormen van eet- en drinkgerei. Oorspronkelijk bestonden de tafels uit smalle losse planken op schragen. Men at doorgaans op houten of tinnen snijplankjes of op borden. Ook brood kon als onderlegger dienen. Naar gelang een armer of rijker milieu dronk men uit aarden potten, glazen of metalen bekertjes en drinknappen.

Het vaatwerk uit de 16de tot de 19de eeuw was eerder groter dan op heden en bestemd voor gemeenschappelijk gebruik.

Pas in de 18de eeuw werden stilaan eenpersoonsborden gebruikt en op de buiten zelfs pas in de tweede helft van de 19de eeuw.

Vormevolutie in de gebruiksvoorwerpen duidt dan doorgaans op een veranderde levenswijze.

Tot in de 18de eeuw at men aan tafel uit dezelfde pot of schaal. Ook het drinkglas was gemeenschappelijk en ging zo van mond tot mond. De schenkan werd gevuld met bier of water of vruchtensap en vermoedelijk ook met wijn. Op de site Prins Albertstraat werden fragmenten van kleinere wijnkruikjes in steengoed gevonden. Alleen de houten borden of teljoren waren bestemd voor individueel gebruik. Maar dergelijke gebruiksvoorwerpen bewaren moeilijk in de bodem.

Evenals op de meeste opgravingsites is het aardewerk de sterkst aanwezige vondstcategorie. Er wordt procentueel veel aardewerk gevonden en dit kan soms een vertekend beeld geven t.o.v. een aantal voorwerpen in metaal of glas, die kunnen gerecycleerd worden. Textiel en leder bewaren slechts in uitzonderlijke omstandigheden. Afgedankte houten voorwerpen kunnen als brandstof gediend hebben.

De vijf aardewerkcategorieën die we op de site Prins Albertstraat vonden:

1. grijs bakkend
2. rood bakkend bedekt met loodglazuur of met zwart glazuur
3. wit bakkend
4. aardewerk met tinglazuur (majolica)
5. steengoed.
6. faience

1. Het oudste aardewerk gevonden op de site (13de tot 15de eeuw)

De grijze tafelwaar of het reducerend gebakken aardewerk is hier in vergelijking met de site Callebert (onderzoek voorjaar 2008) schaars vertegenwoordigd door slechts 22 scherven. Bij grijs of reducerend bakken wordt de zuurstof in de oven afgesloten. Die gaat op in de verbranding, zodat de koolmonoxide zich gaat vastzetten in de scherf. Zo krijgen we zwarte of grijze voorwerpen. De voorwerpen zijn niet geglazuurd en daardoor meer poreus in tegenstelling met oxyderend gebakken aardewerk, dat doorgaans gedeeltelijk of geheel werd bedekt met loodglazuur. De afgebeelde grijze scherven behoren bovenaan (1) tot een grote voorraadpot. Rechts (2) ligt een scherf met verticale ooraanzet die verwijst naar een grape of kookpot en onderaan merk je twee scherven met aangeknepen standlobben (3). Middeleeuwse kookpotten op drie pootjes worden door archeologen "*graperen*" genoemd, een verwijzing naar een middeleeuwse Noord-Duitse term. Het einde van het grijze aardewerk komt zo stilaan op het einde van de 15de eeuw. De eerste geschreven melding van Tgoet te vrouwenhove dateert van 1444. Het gering aantal gevonden grijze aardewerkscherven op deze site is dan ook m.i. te verklaren door het feit dat Tgoet te vrouwenhove vermoedelijk slechts korte tijd vóór de 15de eeuw is ontstaan.

2. Het rode of oxyderend gebakken aardewerk (vanaf de 14de eeuw)

Het omvat meer dan $\frac{3}{4}$ van het aantal opgegraven recipiënten en neemt daardoor duidelijk een belangrijke plaats in. Dit aardewerk ontstaat doordat men tijdens het bakken zuurstof toelaat in de oven. Hierdoor gaan de ijzerpartikels in de klei oxyderen, wat resideert in rood aardewerk verwant aan de roodbruine kleur van ijzerroest. De opkomst van het rode aardewerk vanaf de 14de eeuw ging gepaard met de ontwikkeling en de veralgemening van het gebruik van loodglazuur. De pottenbakkers hebben toen gestreefd om dit rode aardewerk technisch te verbeteren t.o.v. het grijze aardewerk. Door de baktemperatuur te verhogen en door voorwerpen te bedekken met een laagje loodglazuur, werd de porositeit aanzienlijk verminderd. Door het aardewerk te glazuren kon het ook beter gereinigd worden.

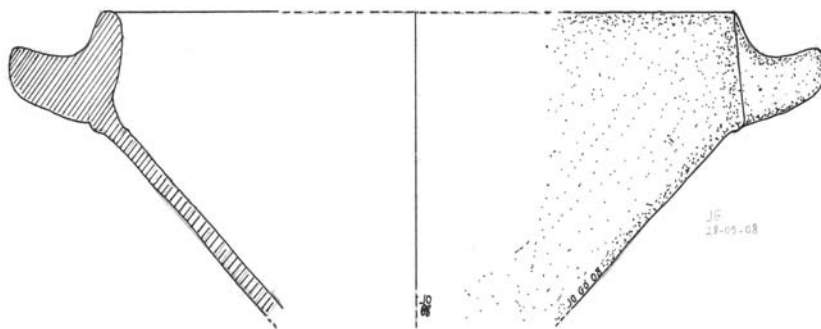
Binnen deze categorie van roodbakkerd aardewerk onderscheiden we verschillende soorten recipiënten: melkteilen, papkommetjes, steelpannen en aardewerk versierd met ringeloortechniek. Later ontstond ook nog de trend van roodbakkerd aardewerk te bedekken met een zwarte glazuur.

Melkteilen met geglazuurde binnenkant

Het zijn lage open vormen met variërende afmetingen en met bandvormige buitenrand. Dat er runderen aanwezig waren op de site Sabbe's Hof, weten we door de vondst van grote en kleine fragmenten van zwarte tot grijze Doornikse kalksteen of hardsteen. Die dienden als schotten tussen de koeienslieten in de verdwenen stallen in het noordelijk deel van de opgraving. Ook de gevonden botten van runderen wijzen op de aanwezigheid van hoevedieren als melkproducenten. Scherven van melkteilen zijn dan ook overvloedig aanwezig. Meer dan 220 verschillende profielen en bovenranden van dergelijke melkteilen zijn geïnventariseerd. Diameter van de bovenrand: 30 à 40 cm. De melkteilen zijn oxyderend gebakken en overdekt langs de binnenkant met loodglazuur. Zij hebben op de bovenrand een uitgietoot of gietsneb en werden o.m. gebruikt om melk af te romen of voor bereiding van kaas.

Papkommen

De zes randfragmenten van zes verschillende papkommen tonen een gelijkaardige vorm. Ze zijn eveneens oxyderend gebakken, hebben een bandvormige bovenrand en aan de binnenkant een laagje witte kleislib of engobe (witte pijpaaarde aangelengd met water). Deze witte engobe op papkommen is een kenmerk dat reeds voorkomt sinds de 15de eeuw. Dergelijke kleislib schilfert gemakkelijk af omdat een technisch goede hechting in die tijd doorgaans nog ontbreekt. Aan de bovenrand zijn twee liggende of horizontale oortjes aangebracht. Deze papkommen hadden meestal geen kookfunctie (geen roetsporen), maar werden op tafel gebruikt. In de Prins Albertstraat (2006-2007) is het de eerste keer dat we in opgravingen dergelijke fragmenten van papkommen hebben aangetroffen.

Een logische denkpijpe of associatie: stallingen, melkvee, melkteilen, papkommen, boterschaalen.

In het voorjaar van 2008 vonden we onder het winkelpand op de site Callebert in de Ooststraat eveneens gelijkaardige fragmenten van papkommen. Wellicht hadden deze papkommen een verdere verspreiding dan alleen maar binnen ruraal verband.

Steelpannen

Deze hebben bovenaan een kleinere diameter dan de melkteilen en papkommen. Aan de rand is eveneens een uitgiettoot of een gietsneb aangebracht. Deze steelpan vertoont onderaan roetsporen en diende om vloeibaar voedsel op te warmen. Er werd ook een holle steel van een andere steelpan aangetroffen. Hierin kon men een stok schuiven om gemakkelijker de warme pan van het vuur af te nemen.

Schalen versierd met ringeloortechniek

Een – nu nog – zeer populaire versieringstechniek op aardewerk in Oost Europa is de ringeloortechniek. In onze streken werd het ringeloren vooral toegepast vanaf de late middeleeuwen om het gewone aardewerk wat op te vrolijken dat tot dan toe vooral gesmoord werd (grijs – reducerend gebakken) en niet geglaazuurd. Het betrof hier tekeningen met zwierige motieven in witte kleislib als kronkellijnen, lobben, gerichte stippen enz... uitgevoerd op roodbakende klei en overdekt met een transparant loodglazuur.

Het resultaat is een warm gele tekening in zacht reliëf op een oranjebruine ondergrond. Het ringeloren ontleent zijn naam aan de rundhoorn opgevuld met slib en waarvan het uiteinde voorzien was van een stuk ganzenveer, zodat men er haast mee kon schrijven. De ringeloor werd later vervangen door een rubberpeertje of lavementspuit. Ringeloren gebeurt op leerharde klei, die desnoods even met water bestoven wordt, zodat het slib vermengd met een transparant glazuur goed hecht en niet loskomt bij het drogen.

Het gevonden bodemstuk van een schaal bevat vermoedelijk de afbeelding van een inktvis.

Van een andere schaal is op 25.08.06 een grote randscherf gevonden. Het aansluitende stuk vonden we een jaar later op 23.08.07. De montage van deze twee grote scherven vormden een randfragment van een boterschaal (diameter van de rand 34cm).

Kommen met liggende oren, roodbakkend bedekt met zwarte of donkerbruine glazuur.

Deze categorie van aardewerk wordt hier niet afgebeeld, omdat we hiervan veel losse scherven hebben gevonden die slechts een geringe montage toelaten. Randscherven 22, oorfragmenten 3, wandscherven 20 en bodemscherven 8. Totaal 53 scherven.

Hierop werden allerlei glazuurcombinaties aangebracht: - alleen langs de buitenkant bedekt met glazuur of voor de helft van de rand tot aan overvloei naar de buik van de kom; of loodglazuur langs binnen en bruine of zwarte glazuur langs buiten.

Voor het aanbrengen van glazuur werd soms de nodige zuinigheid betracht. In de 14de eeuw werden potten slechts gedeeltelijk geglaazuurd. Naarmate het glazuur goedkoper werd gaat men over tot het volledig glazuren van het voorwerp. In de Prins Albertstraat zijn een aantal scherven gevonden van kommetjes die slechts gedeeltelijk zijn geglaazuurd. Dit wil niet zeggen dat ze in de 14de eeuw dienen gedateerd.

Deze vondstcategorie plaatsen we voorlopig in de 18de-19de eeuw op basis van gebruik van bruine en zwarte glazuur (ijzer- en mangaanoxiede vermengd met loodglazuur). Daardoor zijn deze scherven eerder te situeren in Sabbe's Hof dan in 't Vrouwengoed.

Haardtegel in rood gebakken aardewerk

Het gaat hier om een gewafelde tegel of ruitentegel met schuine witte lijnen die de tegel verdelen in licht bruine overhoekse vierkantjes. Binnen deze vierkantjes staat centraal een groene stip (koperoxide) en daar rond vier witte stippen. Deze tegel werd gevonden in context van de haard in de woonkamer en kan in Roeselare vervaardigd zijn.

Sierschaal in rood gebakken aardewerk

Speciale aandacht verdienen wel de 17de-18de eeuwse sierborden met slibversiering waarvan sommige exemplaren de sgrafftotechniek vertonen.

Dit soort aardewerk kan afkomstig zijn van Brugge maar meestal is het ingevoerd uit het gebied van de Neder-Rijn.

De scherven van de sierschaal werden aangetroffen in de grote kuil naast de woonkamer ten oosten van de site. De schaal fungeerde vermoedelijk als versiering van de haard.

Het witte aardewerk als importwaar

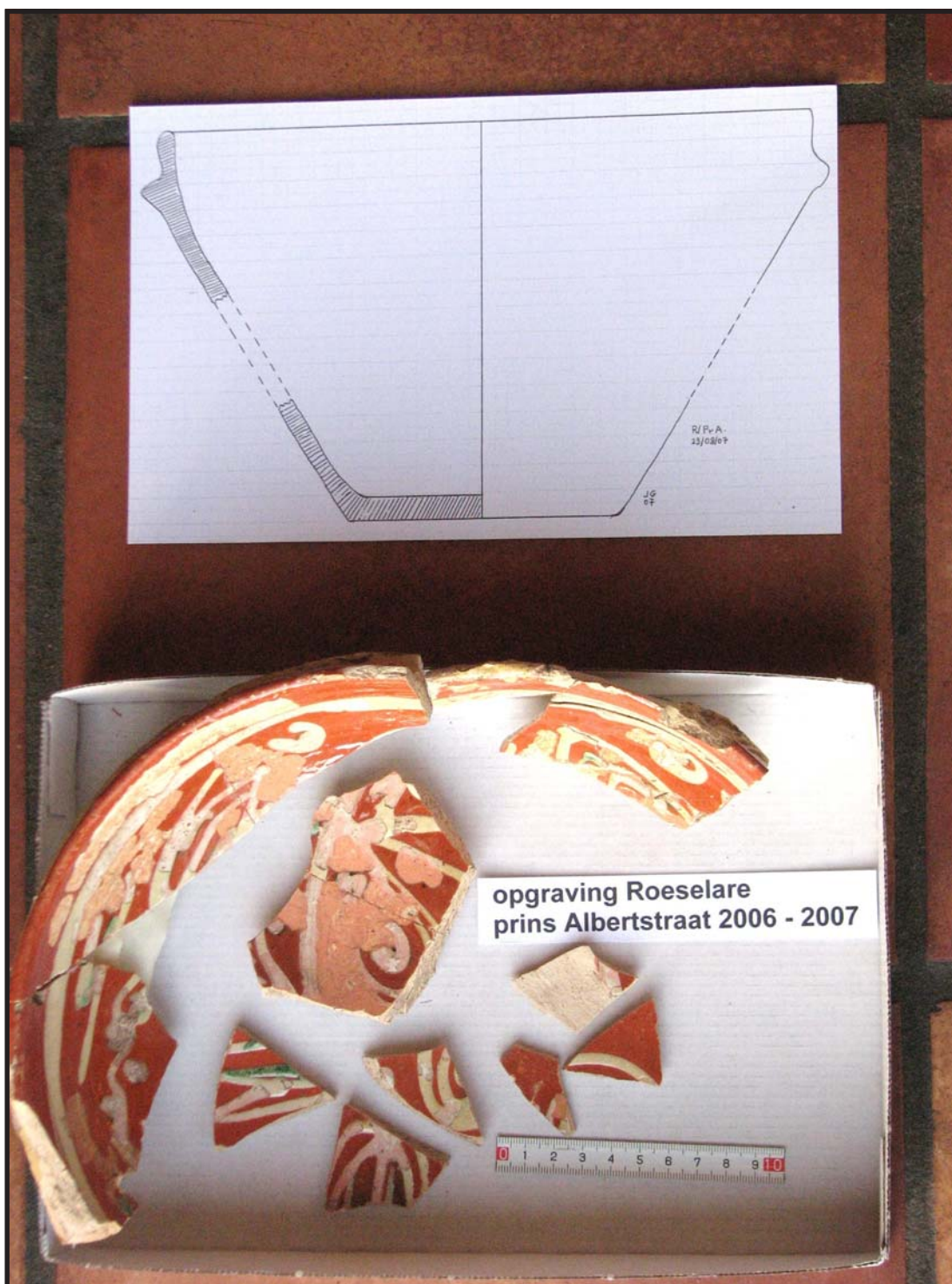

Het betreft hier wit gebakken aardewerk, versierd met rode kleislib en overdekt met transparante loodglazuur. We kunnen ons de vraag te stellen naar de herkomst van deze waar. Onze inheemse pottenbakkers beschikten niet over ter plaatse gewonnen witte klei.

Witte kalkrijke pijpaaarde komt in onze streken niet voor en werd als grondstof ingevoerd ofwel uit Engeland of het Maasbekken of uit het Rijnland.

Een ingewikkelder variatie op het witte aangetroffen aardewerk : de pottenbakker heeft de witte kom of schaal eerst volledig bedekt met rode engobe of kleislib. Na het drogen werd dit aardewerk weer versierd met streepjes en lijntjes in witte pijpaaarde. Na de biscuitbrand werd het geheel eveneens bedekt met een doorschijnende loodglazuur.

Deze keramiek werd bij ons als afgewerkt product ingevoerd.

Aardewerk met tinglazuur (majolica)

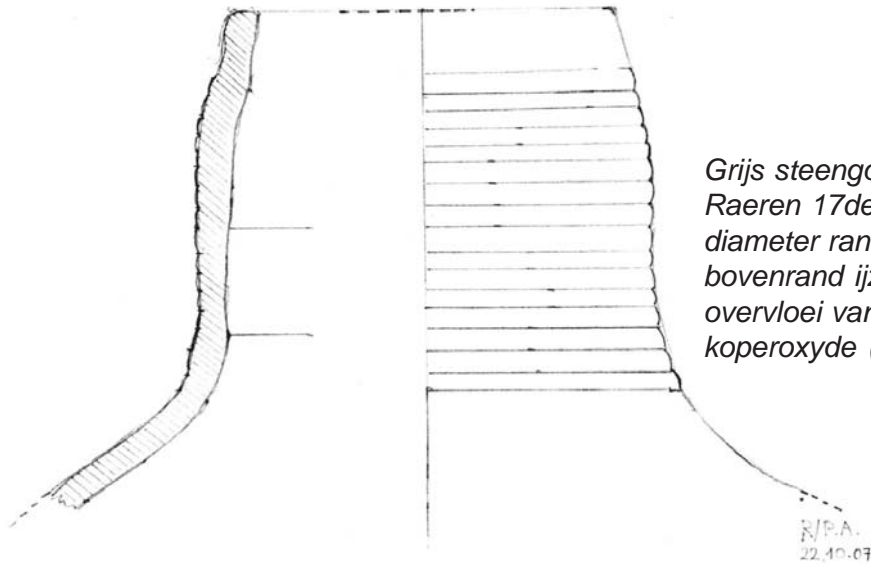

Vanaf de 16de en begin 17de eeuw begon in de lage landen de verspreiding van producten die bewerkt waren met tinglazuur. Dit glazuur zorgde voor een ondoorzichtige witte laag. Deze techniek was reeds in de vroege middeleeuwen in gebruik in het Mediterane gebied.

In de loop van de 15de eeuw werd almaar meer servies met tinglazuur (majolica) naar het noorden verscheept vanuit Spanje en Italië. Rond de 16de eeuw vestigden zich de eerste majolicabedrijven zich in Nederland. Tinglazuur onderscheidt zich van loodglazuur door zijn witte en ondoorschijnende bedekking. Majolica is een soort van aardewerk waarvan de versierde zijde is overtrokken met een laag tinglazuur die als achtergrond fungeert voor meestal veelkleurige beschildering. De achterzijde van de schaal is bedekt met doorschijnende loodglazuur. Dit betekent dat deze keramiek minstens twee maal wordt gebakken: eerst de biscuitbrand daarna de glazuurbrand. Belangrijke centra voor majolica in Vlaanderen: Antwerpen tijdens de 16de eeuw, Brugge in de 18de eeuw. Daarna volgden Brussel, Gent, Kortrijk en Leuven.

Op de afbeelding: groot fragment van een schotel versierd met een paarse lijn (filé) langs de boord en naar binnen toe blauwe gesponste vlekken, afgezoomd door een dubbele paarse lijn. Centraal krulmotieven en lijntjes in mangaanpaars en kobaltblauw. Vermoedelijke herkomst Kortrijk in de 18de eeuw; Keramiekbedrijf Van Beveren? Majolica was doorgaans in het bezit van de gegoede burgerij.

Steengoed

*Grijs steengoed, geribde hals
Raeren 17de eeuw
diameter rand 7,2 cm
bovenrand ijzeroxyde (rood-bruin)
overvloei van hals naar buik, met
koperoxyde (groen)*

Reeds tijdens de late middeleeuwen was het steengoed populair omwille van zijn klinkend harde kwaliteit, met als gevolg een geringe porositeit. Baktemperatuur 1200 à 1300 graden Celsius. Steengoed werd geproduceerd in het Duitse Rijngebied (Siegburg, Raeren) en in de Ardennen. Op de afbeelding zie je twee randscherven van een kruik (1), rechts wat scherven van blauw - grijs aardewerk uit het Westerwald (2). Een scherv toont grijze rozetten met bloemmotiefjes op een blauwe achtergrond (3). Onderaan ligt een groenachtige scherv met ooraanhechting en aandruk van de duim van de pottenbakker. Er is ook een fragment gevonden van een wijnkannetje. In de late middeleeuwen bezat elk gezin doorgaans wel wat drinkgerei in steengoedaardewerk. Drinkgerei in rood aardewerk komt dan haast niet meer voor. Steengoed is gemakkelijk net te houden en is waterdicht. Het is echter niet geschikt om met vuur in aanraking te komen. Het is dus vooral bedoeld om vloeistoffen te bevatten of om uit te drinken. Steengoed is doorgaans geglazuurd en vanaf de 14de eeuw wordt het meeste steengoed bedekt met zoutglazuur.

Fragmenten van pijpen.

“In de 17de eeuw waren er nauwelijks pijpenmakers in Vlaanderen en was Vlaanderen sterk afhankelijk van import uit Holland”. (Ruud Stam van de Pijpelogische kring Nederland).

In de 19de eeuw telde men in Roeselare 28 handelszaken in rookgerei, een 80-tal pijpenmakers en knechten en + 40 pottenbakkers, allemaal bij naam gekend.

Afgebeelde pijpfragmenten uit de context van opgraving in de Prins Albertstraat.

Uit Sabbe's Hof: vanaf de 19de eeuw

Op de afbeelding onderaan: knopvormig mondstuk (1) aan het uiteinde van de steel.

Twee versierde steeltjes (2); een roodbakkende steeltje (3) met opschrift *terre purifiée* (De Bevere Kortrijk); drie verbrande steeltjes (4) uit de context van de haard uit de woonkamer.

Uit de laatste periode van't Goet te Vrouwenhove:

- steel met indrukken van een lelie in ruit (17de eeuw) (5)

- een gegladde pijpenkop (6), witbakkend, met hielmerk 4 gekroond (Gouda: Jan Blom en acht opvolgers 1692-1823)

- een gegladde pijpenkop (7), gerookt met radering aan de bovenkant van de ketel en met merk op de kop langs de kant van de steel: gekroonde **hartenaa**s (Gouda Dirck Arien Jonckhart en opvolgers (1655/1660-1749)
- een pijpenkop (8) met hielmerk **IDW**, witbakkend en herkomst uit Gouda (N)

Deze belangrijke vondst dook op ten zuid-oosten van de woonkamer bij kraanwerken op 03 oktober.2007. De pijpenkop heeft een gebotterde filt, een radering bovenaan en heeft verder een geglad oppervlak. Rooksporen binnenin de ketel wijzen erop dat de pijp wel degelijk werd gebruikt als rookattribuut.

Het hielmerk **IDW** in een cirkeltje in parelrand geeft een datering 1685-1690 en/of 1695-1700 en is van de hand van **Joost Witsius** (1628-1670) of zijn weduwe Belichjen Everts (tot 1674). Gelijkaardige **IW** hielmerken van pijpen werden eveneens aangetroffen bij opgravingen te Roeselare op de Grote Markt in 1979, in het Klein Seminarie in 1987 en in 't Keerhof, nabij de Sint-Michielskerk in 2003-2004.

Pijpen met dergelijke hielmerken zullen dus in het laatste kwart van de 17de eeuw als import waar in Roeselare zijn gebruikt.

Een complete oliekrui

Zelden vinden we in Roeselare volledige kruiken. Elders is dit meestal ook het geval tenzij in waterputten en grafcontexten. Op 03 oktober 2007 heeft de kraanman bij het voorzichtig afschaven van de grond ten oosten van de woonkamer toch de kruik lichtjes geraakt. Zo hebben we kunnen vaststellen dat het geen kruik is in steengoed. De scherf is roodbakkend en overdekt met een grijze glazuur.

De oliekrui stond intact naast de cirkelvormige structuur met vierkantige sokkel ten oosten van de woonkamer.

Het recipiënt met afgeschuinde rand, smalle hals, langgerekte peervormige buik heeft vier lijntjes op de hals op de hoogte van de bovenste ooraanhechting.

Bovenaan is een vertikaal tweeledig handvat aangebracht. De bodem rust op een platte basis. De rand en hals toont vlekken door het gebruik van een bruine zoutglazuur. De buik is peervormig en de grijze glazuur loopt door tot aan de bodem. Afmetingen van de kruik: hoogte 39,5cm; diameter rand 6,5cm; diameter basis: 11cm. Herkomst: vermoedelijk Bouffioux – Châtelet, nabij Charleroi.

Sierbord van Petrus Regout

Eind april 2007 vond Jef Eloy bij het uitdiepen van het schepgat in het noorden van de beerput een 7-tal scherven van een sierbord in *faience-fine* versierd met gravuredruk of kalkografie (transfer painting). Deze scherven zijn dateerbaar midden 19de eeuw. Ze kwamen wellicht in het schepgat terecht als de beerput in onbruik geraakte.

De randdecoratie van het sierbord bestaat uit florale motieven en vlechtwerk naar binnen gericht. Op een van de randfragmenten staat een olifant met ruiters. Centraal bemerken we een jachtafereel waarbij twee ruiters een boogschutter omsingelen.

Op bovenstaande foto hebben we geen scherven afgebeeld maar wel een gelijkaardig compleet sierbord met dezelfde decoratie als op de gevonden scherven. Het volledige sierbord werd aangekocht op een rommelmarkt door een van onze opgravers-medewerkers.

Het bord (assiette) in faience aardewerk komt uit het atelier van Petrus Regout, Maastricht (N). Op de keerzijde van de scherven staat **ELEPHANT ...KERAMiek**. Dit gedrukt decor werd door P. Regout gebruikt in 1863.

Wie was Petrus Regout? (Maastricht 23.03.1801 - Meerssen 18.02.1878)

Regout was een van de eerste grootindustriëlen van Nederland. Hij begon in 1836 in Maastricht met de oprichting van een aardewerkfabriek en een glasslijperij: de Sphinx. Daarmee werd hij de grondlegger van de regionale aardewerk- en kristalindustrie.

Door zijn positie eigende Regout zich als het ware een feodale macht toe en was, eigen aan zijn tijd, zeer paternalistisch ingesteld. In 1841 telde zijn bedrijf 340 werknemers en in 1871 groeide het aantal tot ca. 2200 tewerkgestelden. Zijn bedrijf werd berucht door de slechte arbeidsomstandigheden en kinderarbeid, in de 19de eeuw geen ongewoon verschijnsel.

Afmetingen van het sierbord: diameter 23cm; dikte van de scherf 0,5cm.

Het bezit van dergelijke "assiettes" wijst op een zekere welstand. De armere bevolking had dergelijke stukken niet in haar bezit. Faience sierborden behoorden eerder aan de middenstand toe en aan de meer behoevende landbouwersklasse. (Sabbe?)